

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, Mânăscurtă Igor,

a judecat, fără citarea părților, recursul declarat de avocata Negru Olesea, în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, în cauza penală în privința inculpatului

Zelenciuc Sergiu xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.12.2019 – 31.03.2021;

Instanța de apel: 21.04.2021 – 24.05.2022;

Instanța de recurs: 29.07.2022 – 20.02.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi, sediul Bender din 31 martie 2021, Zelenciuc Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, art.287 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, art.349 alin.(1¹) Cod penal, la 1 an închisoare, art.145 alin.(1) Cod penal, la 10 ani închisoare, art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, la 10 ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 21 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, începând din 31.03.2021, cu includerea duratei arestării preventive de la 15.06.2020 până la 31.03.2021.

A fost încetat procesul în partea cererilor înaintate de Vlas Adriana și Rîbca Ion, în legătură cu renunțarea acestora la acțiune, iar acțiunea civilă înaintată de Șveț Ilie către Zelenciuc Sergiu, în partea privind repararea prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului acestuia să se expună instanța civilă.

S-a dispus încasarea prejudiciului moral, din contul inculpatului, în beneficiul lui Șveț Ilie în mărime de 100 000 lei, Olarița Radu - 3 000 lei, Mașnic Alexandru - 3 000 lei, Diacenco Vadim - 3 000 lei, iar în beneficiul statului au fost încasate cheltuielile judiciare în sumă de 35 389 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, la 04 august 2018, aproximativ la ora 23.30, inculpatul Zelenciuc Sergiu, cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă și alte persoane neidentificate de gen masculin, fără nici un motiv, din intenții huliganice, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, încălcând liniștea publică, i-a așteptat în preajma cimitirului din xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx pe persoana care s-a prezentat Munteanu Radu, pe Buzulan Valentina, Buzulan Daniela, Mariuța Vasile și Pleșca Doina, iar când aceștia au apărut, i-au atacat. În timpul acțiunilor huliganice au fost maltratați persoana numită Munteanu Radu, fiindu-i aplicate multiple lovituri cu mâinile și picioarele care, de la lovituri, și-a pierdut cunoștința. De asemenea, în cadrul acțiunilor huliganice, le-au fost aplicate lovituri Danielei Buzulan, fiindu-i cauzate echimoze la nivelul planșeului cavității bucale și gâtului pe dreapta, echimoze și excoriații la nivelul membrului superior stâng, excoriații multiple la nivelul membrului inferior stâng și Valentinei Buzulan, ultimei fiindu-i cauzate vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoze multiple la nivelul feței, echimoze multiple la nivelul membrelor superioare bilateral, excoriație la nivelul cotului drept, echimoze multiple la nivelul membrului inferior stâng.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane.

Tot el, la 19 septembrie 2019, aproximativ la orele 22.00, aflându-se în xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică și acționând cu obrăznicie, împreună cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, aflându-se în centrul localității, și anume, în fața casei de cultură, având un comportament inadecvat și desfrânat, urmărind drept scop încălcarea ordinii publice, perturbarea liniștii cetățenilor și acționând provocator în sensul inițierii unor dezordini în masă, fapte însoțite de aplicarea violenței îndreptate spre manifestarea supremației sale, l-au maltratat pe Grigoriev Serghei, aplicându-i lovituri concomitente peste toată suprafața corpului, în prealabil doborându-l la pământ demonstrativ, acțiuni obraznice exprimate în public care purtau un caracter impunător de inducere a fricii, crearea unui haos periculos în timpul petrecerii organizate de hramul localității în care se afla, a aplicat violență fizică exprimată prin îmbrâncituri și a amenințat cu aplicarea acesteia în sens mai periculos față de persoanele aflate la serbare și care aduceau încercări de a curma comportamentul lor huliganic și înjositor, și anume, acționau în privința primarului localității Plămădeală Denis, astfel prin acțiunile sale cinice, obraznice și discriminatorii, a sistat în final sărbătoarea și a subminat încrederea cetățenilor și întregii societăți la o conviețuire decentă într-o societate civilă și democratică.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal – huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice,

precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, acțiuni comise de mai multe persoane.

Tot el, la 19 septembrie 2019, aproximativ la orele 22.10, aflându-se în xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică și acționând cu obrăznicie, aflându-se în centrul localității, și anume, în fața casei de cultură, având un comportament inadecvat și desfrânat, urmărind drept scop încălcarea ordinii publice, perturbarea liniștii cetățenilor și acționând provocator, a inițiat un conflict cu Vlas Adriana, pe care a numit-o cu cuvinte necenzurate și a maltratat-o, aplicându-i o lovitură cu pumnul în față, ulterior, deoarece a intervenit în apărarea acesteia Gore Daniel, a purces la aplicarea violenței și în privința acestuia, alergând în urma lui, aplicându-i lovituri concomitente și demonstrative, amenința cu aplicarea unor acțiuni violente în sens mai periculos față de persoanele aflate la serbare și care aduceau încercări de a curma comportamentul lui huliganic și înjositor, astfel prin acțiunile sale cinice, a adus prejudicii societății.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.287 alin.(1) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită.

Tot el, la 19 septembrie 2019, aproximativ la orele 22.20, aflându-se în xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică și, fiind imobilizat de către polițiștii chemați la fața locului de către martorii oculari ai acțiunilor sale huliganice, a aplicat violență nepericuloasă pentru viață și sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, exprimată prin amenințarea cu răfuială fizică și vătămarea gravă a integrității corporale, realizând totodată unele din acțiuni care denotă intenția directă, și anume, fapte soldate cu nimicirea bunurilor, distrugerea uniformei de serviciu, prejudiciul fiind estimat la suma de 1 346 lei, cauzându-le și leziuni corporale neînsemnate, care sunt fixate legal în rapoartele de expertiză judiciară nr.201902P3223 din 20.09.2019, nr.201902P3223 din 20.09.2019 și nr.201902P3225 din 20.09.2019, fapte comise în scopul sistării activității lor de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul său, acțiuni aplicate împotriva angajaților Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, și anume, împotriva ofițerului de sector Olarița Radu, ofițerului de sector Rîbca Ion, ofițerului de investigații Mașnic Alexandru și subofițerului debutant al Serviciului Patrulare Diacenco Vadim, care, fiind în serviciu și executându-și atribuțiile de serviciu, întru prevenirea și curmarea infracțiunilor și faptelor antisociale, îndreptate nemijlocit spre asigurarea liniștii și încrederii societății la o întrunire pașnică organizată de sărbătoarea localității menționate, fapte în ansamblu care au dus la prejudicierea imaginii autoritare a întreg efectivului IP Anenii Noi, ca autoritate statală și în parte la prejudicierea demnității persoanei.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal, adică aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere în scopul sistării activității lor de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența și al altei persoane, precum și aceleași acțiuni aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

Tot el, la 15 iunie 2020, aproximativ la ora 18.30, aflându-se în stradă, în xxxxxxxx,

xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict cu Șveț Roman, acționând cu scopul omorului intenționat, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea gâtului lui Șveț Roman, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202003C1446 din 11.08.2020, o plagă înțepat-tăiată oarbă a gâtului, cu lezarea venei jugulare interne stângi, a esofagului și a traheii, complicate cu hemoragie externă acută care au fost calificate ca vătămări corporale grave și care au dus la decesul lui Șveț Roman.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.145 alin.(1) Cod penal, adică omorul intenționat a unei persoane.

Tot el, se învinuiește că, acționând cu scopul omorului premeditat asupra unei persoane, comis de către o persoană care anterior a săvârșit un omor intenționat prevăzut la alin.(1) art.145 Cod penal, la 15 iunie 2020, aproximativ la ora 18.55, aflându-se în stradă, în xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict apărut cu Caproș Sandu, acționând cu scopul omorului intenționat, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea cervicală lui Caproș Sandu, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202002P1491 din 16.06.2020, plăgi tăiate la nivelul splinei nazale și regiunea cervicală, excoriații la nivelul cutiei toracice posterior, crusta iliacă pe dreapta și fesa stângă, care se califică ca leziuni corporale ușoare, însă, din cauze independente de voința făptuitorului, deoarece a intervenit Vartic Gheorghe, care l-a dezarmat și, din această cauză, Zelenciuc Sergiu nu și-a dus intenția până la capăt.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. o) Cod penal, adică tentativa de omor intenționat asupra unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul, comis de către o persoană care anterior a săvârșit un omor intenționat prevăzut la alin.(1) art.145 Cod penal.

Instanța a constatat că inculpatul Zelenciuc Sergiu, acționând cu scopul omorului premeditat asupra unei persoane, la 15 iunie 2020, aproximativ la ora 18.55, aflându-se în stradă, în xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict apărut cu Caproș Sandu, acționând cu scopul omorului intenționat, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea cervicală lui Caproș Sandu, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202002P1491 din 16.06.2020, plăgi tăiate la nivelul splinei nazale și regiunea cervicală, excoriații la nivelul cutiei toracice posterior, crusta iliacă pe dreapta și fesa stângă, care se califică ca leziuni corporale ușoare, însă, din cauze independente de voința făptuitorului, deoarece a intervenit Vartic Gheorghe, care l-a dezarmat și, din această cauză, Zelenciuc Sergiu nu și-a dus intenția până la capăt.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, adică tentativa de omor intenționat asupra unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.

Instanța a dispus examinarea cauzei conform prescripțiilor din art.364¹ Cod de procedură, iar prin încheierea din 11.12.2021 a fost încetată procedura de examinare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza fiind examinată în procedură generală.

Totodată, instanța de fond a considerat că acuzarea incorect a calificat acțiunile inculpatului în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. o) Cod penal, deoarece din materialele cauzei rezultă că în momentul în care Zelenciuc Sergiu l-a atacat pe Caproș Sandu, partea vătămată Șveț Roman era încă în viață.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, art.287 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, art.349 alin.(1¹) Cod penal, la 1 an închisoare, art.145 alin.(1) Cod penal la 15 ani închisoare și art.27, 145 alin.(1) Cod penal, la 10 ani închisoare, iar conform art.84 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 25 ani închisoare.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond corect a calificat acțiunile infraționale ale inculpatului, însă pedeapsă stabilită este prea blândă și neproportională pericolului social al acțiunilor comise, iar stabilirea unei pedepse identice de 10 ani închisoare, atât pentru o tentativă de omor, cât și pentru un omor consumat, nu este corectă în raport cu faptele comise.

A menționat că, pentru atingerea scopului pedepsei penale, pentru corectarea și reeducarea inculpatului precum și prevenirea săvârșii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și altor persoane, este oportună aplicarea unei pedepse cu închisoarea pe un termen de 25 de ani.

Totodată, la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de pericolul social al faptelor încriminate inculpatului și de urmările prejudiciabile ale infracțiunilor săvârșite, inclusiv că acesta este o persoană periculoasă, care a comis mai multe infracțiuni, atentând la viața și integritatea corporală a persoanelor, prin urmare scopul pedepsei penale nu va putea fi atins prin aplicarea pedepsei în mărimea stabilită de instanța de fond.

3.1. Avocata Negru Olesca, în numele inculpatului, a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care prin care Zelenciuc Sergiu să fie recunoscut iresponsabil de comiterea faptelor imputate, cu eliberarea de pedeapsa penală, respingerea acțiunilor civile înaintate de către părțile vătămate și a solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea apelului a indicat că nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele ce se referă la responsabilitatea inculpatului la momentul comiterii infracțiunii și la etapa examinării cauzei în instanța de judecată.

A menționat că inculpatul nu a avut parte de un proces echitabil, iar principiul egalității armelor în proces a fost ignorat, perceput ca fiind declarativ și inefficient, apărarea fiind împiedicată de a-și argumenta poziția și de a prezenta probe.

Învinuirea înaintată inculpatului este nejustificată atât în partea lipsei suportului probator cât și în partea încadrării juridice conform formulărilor din rechizitoriu. Inclusiv, acuzarea inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.287 și 349 Cod penal, nu a fost confirmată prin careva probe suficiente care ar dovedea vinovăția.

Referitor la învinuirea în baza art.145 alin.(1) Cod penal, a menționat că inculpatul a acționat pentru a se apăra, deoarece partea vătămată împreună cu Capoș Sandu l-au agresat și l-au bătut cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului. Totodată, inculpatul nu a recunoscut comiterea faptei prevăzute de art.art.27, 145 alin.(2) Cod penal, din motiv că nu a avut loc o asemenea faptă.

Zelenciuc Sergiu a acționat asupra părții vătămate Șveț Roman, fiind în stare de afect, starea psihică fiind caracterizată printr-o emoție intensă, de scurtă durată, legată de activitatea instinctivă și de reflexele necondiționate provocate de acțiunile ilegale ale victimei, acest fapt fiind confirmat de către martori, partea vătămată Caproș Sandu, precum

și prin raportul de expertiză medico-legală a leziunilor provocate de către Șveț Roman și Caproș Sandu lui Zelenciuc Sergiu.

Totodată acțiunile față de Caproș Sandu nu au fost îndreptate spre curmarea vieții acestuia, fapt confirmat prin declarațiile martorilor.

Organul de urmărire penală a stabilit că omorul lui Șveț Roman a avut loc la ora 18.30, iar pretinsa tentativă de omor a lui Caproș Sandu ar fi avut loc la orele 18.55. Conform raportului de expertiză medico-legală nu s-a stabilit obiectele cu care au fost produse leziunile de pe corpul lui Caproș Sandu.

Mai mult, martorii acuzării au dat declarații contradictorii, motivând prin faptul că erau în stare de ebrietate avansată și nu au perceput ce se întâmplă ori nu își mai amintesc evenimentele acelei zile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, apelurile au fost admise, *casată sentința*, inclusiv din oficiu, conform art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Zelenciuc Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat: în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare; art.287 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare; art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare; art.349 alin.(1¹) Cod penal, la 1 an închisoare; art.145 alin.(1) Cod penal, la 10 ani închisoare; art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, la 10 ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de la 21 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, începând din 24.05.2022, cu includerea duratei arestării preventive de la 15.06.2020 până la 31.03.2021.

În temeiul art.385 alin.(5) Codul de procedură penală, i-a fost redus termenul pedepsei cu 285 zile, în legătură cu deținerea inculpatului în condiții inumane, contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a considerat că, apelurile declarate sunt întemeiate și pasibile admiterii, cu casarea sentinței, inclusiv din oficiu, prin prisma prevederilor art.409 alin.(2) Codul de procedură penală, *în partea laturii penale și deducerii pedepsei*.

Potrivit circumstanțelor de fapt și de drept, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.art.27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, dându-le o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, a conchis că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art.287 alin.(2) lit. b), art.287 alin.(1), art.287 alin.(2) lit. b), art.349 alin.(1¹), art.145 alin.(1) și art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal.

Astfel, necesitatea admiterii apelurilor și casării sentinței, inclusiv din oficiu, este condiționată de Hotărârea Curții Constituționale nr.25 din 12.08.2021 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.287 alin.(1) Cod penal (neclaritatea normelor care incriminează infracțiunea de huliganism) prin care s-a hotărât: "...Se declară neconstituționale cuvântul „*grosolan*” și textul „*cinism*” din articolul 287 alin.(1) Cod penal, adoptat prin Legea nr.985 din 18 aprilie 2002...”.

Referitor la episodul din 04 august 2018, ora 23.30, în privința părților vătămate

Buzulan Daniela și Buzulan Valentina privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, instanța de apel *reiterând* probele cercetate în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond și reținând aceleași circumstanțe de fapt ale comiterii faptei, a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, cu semnele calificative acțiunile intenționate încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, acțiuni comise de mai multe persoane.

În dezacord cu argumentele apărării, formulate în cererea de apel, au fost reținute declarațiile părților vătămate și ale martorilor Pleșca Doina, Măriuță Vasile, ce atestă vinovăția inculpatului în realizarea faptei infracționale, declarații care coroborează inclusiv cu procesele-verbale de cercetare la fața locului, rapoartele de expertiză nr.201909D0010 din 27.02.2019 și nr.201902P2824 din 08.08.2019, prin care au fost stabilite vătămări corporale neînsemnate la Buzulan Daniela și Buzulan Valentina.

Pe episodul din 19 septembrie 2019, ora 22.00, în privința părții vătămate Grigoriev Serghei privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a constatat că inculpatul Zelenciuc Sergiu, *la data de 19 septembrie 2019, aproximativ la orele 22.00, aflându-se în xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică și acționând cu obrăznicie împreună cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, aflându-se în centrul localității, și anume, în fața casei de cultură, având un comportament inadecvat și desfrânat, urmărind drept scop încălcarea ordinii publice, perturbarea liniștii cetățenilor și acționând provocator, în sensul inițierii unor dezordini în masă, fapte însoțite de aplicarea violenței îndreptate spre manifestarea supremației sale, l-au maltratat pe Grigoriev Serghei, aplicând lovituri concomitente peste toată suprafața corpului, în prealabil doborându-l la pământ demonstrativ, acțiuni obraznice exprimate în public care purtau un caracter impunător de inducere a fricii, crearea unui haos periculos în timpul petrecerii organizate de hramul localității în care se afla, a aplicat violență fizică exprimată prin îmbrâncituri și a amenințat cu aplicarea acesteia în sens mai periculos față de persoanele aflate la serbare și care aduceau încercări de a curma comportamentul lor huliganic și înjositor, și anume, acționau în privința primarului localității Denis Plămădeală, astfel, prin acțiunile sale cinice, obraznice și discriminatorii, a sistat în final sărbătoarea și a subminat încrederea cetățenilor și întregii societăți la o conviețuire decentă într-o societate civilă și democratică.*

Instanța de apel, verificând probele cercetate în instanța de fond și considerând că acestea dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor **incriminate**, i-a încadrat acțiunile pe art.287 alin.(1) Cod penal, ca huliganismul, cu semnele calificative acțiunile intenționate încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Astfel, a fost stabilit că acțiunile inculpatului întrunesc semnele constitutive ale componentei de infracțiune, inclusiv că inculpatul a comis fapta „...acționând cu obrăznicie **împreună cu alte persoane...**”.

Referitor la episodul din 19 septembrie 2019, ora 22.10, în privința părții vătămate

Vlas Adriana, privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, instanța de apel *reiterând* probele cercetate în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond și reținând aceleași circumstanțe de fapt ale comiterii faptei, a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.287 alin.(1) Cod penal, ca huliganismul, cu semnele calificative - acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

În raport cu învinuirea înaintată în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal, instanța de apel *reiterând* probele cercetate în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond, considerând că acestea demonstrează integral vina inculpatului, a constatat că inculpatul Zelenciuc Sergiu, *la 19 septembrie 2019, aproximativ la orele 22.20, aflându-se în xxxxxxxx, xxxxxx xxxxxx, fiind în stare de ebrietate alcoolică și fiind imobilizat de către polițiștii chemați la fața locului de către martorii oculari ai acțiunilor sale huliganice, a aplicat violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, exprimată prin amenințarea cu răfuială fizică și vătămarea gravă a integrității corporale, realizând totodată unele din acțiuni care denotă intenția directă, și anume, fapte soldate cu nimicirea bunurilor, distrugerea uniformei de serviciu, prejudiciul fiind estimat la suma de 1 346 lei, cauzându-le și leziuni corporale neînsemnate, care sunt fixate legal în rapoartele de expertiză judiciară nr.201902P3223 din 20.09.2019, nr.201902P3223 din 20.09.2019 și nr.201902P3225 din 20.09.2019, fapte comise în scopul sistării activității lor de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul său, **acțiuni aplicate împotriva angajaților Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, și anume, împotriva ofițerului de sector Olarița Radu, ofițerului de sector Rîbca Ion, ofițerului de investigații Mașnic Alexandru și subofițerului debutant al Serviciului Patrulare Diacenco Vadim, care, fiind în serviciu și executându-și atribuțiile de serviciu, întru prevenirea și curmarea infracțiunilor și faptelor antisociale, îndreptate nemijlocit spre asigurarea liniștii și încrederii societății la o întrunire pașnică organizată de sărbătoarea localității menționate, fapte în ansamblu care au dus la prejudicierea imaginii autoritare a întreg efectivului IP Anenii Noi, ca autoritate statală și, în parte, la prejudicierea demnității persoanei.***

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal, ca amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească, cu semnele calificative, *aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate față de persoana cu funcție de răspundere **ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora** în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care aplică violența sau al altei persoane, precum și aceleași acțiuni aplicate împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească **sau a rudelor ei apropiate** în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.*

Totodată, pe episodul din 15 iunie 2020, privind săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.145 alin.(1) Cod penal în privința lui Șveț Roman, instanța de apel *reiterând* probele cercetate în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond, considerând că aceste demonstrează integral vina inculpatului și reținând aceleași circumstanțe de fapt ale comiterii faptei, i-a încadrat acțiunile în baza art.145 alin.(1) Cod penal, ca omorul

intenționat al unei persoane.

Poziția inculpatului privind lipsa vinovăției în comiterea infracțiunii incriminate este nefondată, vina acestuia fiind dovedită în afara oricărui dubiu prin declarațiile succesorului părții vătămate Șveț Ilie că „...venind la fața locului a văzut cadavrul fratelui său Șveț Roman, având o plagă tăiată în regiunea gâtului, fiind însângerat”, declarațiile părții vătămate Caproș Sandu că „...Zelenciuc Sergiu l-a atacat pe el și Șveț Roman, având în mână 2 cuțite, aplicându-i o plagă în regiunea spatelui, după care a fugit în ograda domiciliului său”, declarațiile martorilor Vartic Gheorghe, Sarev Ruslan, Grigojevschi Dumitru, Buraga Sandu, Mungiu Elena, Caproș Dorina, Caproș Maria, conform căror inculpatul i-a aplicat o plagă tăiată în regiunea gâtului lui Șveț Roman, ceea ce se confirmă prin raportul de expertiză judiciară nr.2020003C1446 din 11.08.2020 și raportul de expertiză medico-legală nr.202008M0092 din 17.08.2020.

Inclusiv, sunt declarative argumentele apărării că inculpatul a acționat pentru a se apăra, pe motiv că partea vătămată împreună cu Caproș Sandu l-au agresat și l-au bătut cu pumnii și picioarele peste diferite regiuni ale corpului, or, din declarațiile părții vătămate Caproș Sandu, se atestă că „...după aceasta s-au liniștit și i-a spus lui Serghei să plece. Sergiu s-a ridicat și a plecat spre casă. În timp ce pleca spre casă, ultimul striga în gura mare că se va întoarce și le va tăia gâtul la ambii...”, declarațiile martorului Vartic Gheorghe, că „...ieșind în stradă a văzut că Șveț Roman era însângerat și ținea mâna în partea stângă a gâtului, iar Zelenciuc Sergiu avea 2 cuțite de bucătărie în mână și se izbea spre Șveț Roman...”

Deci, raportând starea de fapt la semnele componenței de infracțiune, instanța de apel atestă prezența cumulativă a elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului.

La fel, sunt nefondate afirmațiile apărării că inculpatul ar fi acționat în stare de afect la comiterea omorului, deoarece potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.202036S0086 din 25.09.2020, în momentul săvârșirii infracțiunii, Zelenciuc Sergiu nu suferea de careva maladie psihică cronică și evolutivă, prezența diagnosticului - Tulburare mixtă de personalitate”, tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, avea capacitatea de prevedere și deliberare deplină a acțiunilor sale, deci, a acționat cu discernământ, fiind capabil de a percepe just împrejurările, ce denotă faptul că acesta își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale.

În aceste circumstanțe, sunt lipsite de temei și argumentele apărării privind necesitatea reîncadrării faptei în baza art.146 Cod penal, deoarece intenția directă la comiterea faptei, atitudinea agresivă a inculpatului și faptul că acesta își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și a admis în mod conștient survenirea acestor urmări rezultă din declarațiile martorului Buraga Sandu, care a relatat cert că „...Zelenciuc Sergiu, fugind, a strigat că până deseară îi taie cu cuțitul...”, iar martorul Caproș Maria a indicat că „...Sergiu a intrat ca de obicei în ogradă, apoi în bucătărie, crezând că se duce să se culce, acesta a ieșit din bucătărie nu ține minte dacă avea un cuțit sau două, dar un cuțit cu siguranță avea în mână...”.

Totodată, declarațiile inculpatului prin care pledează nevinovat au fost combătute prin probele administrare, afirmațiile acestuia exprimând poziția de apărare în scopul eschivării de la răspunderea penală, iar argumentele apărării că acuzarea nu a prezentat suficiente probe pentru a dovedi vinovăția acestuia sunt nefondate, deoarece probele

descrie confirmă săvârșirea de către inculpat a infracțiunii incriminate.

În raport cu învinuirea înaintată inculpatului în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. o) Cod penal, instanța de apel, reiterând probele cercetate în instanța de fond și reținând încadrarea de fapt a faptei comise, constatată de prima instanță, a conchis asupra temeiniciei recalificării acțiunilor la art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, ca tentativa de omor intenționat asupra unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-a produs efectul.

Instanța de apel a menționat că nu sunt aplicabile prevederile art.145 alin.(2) lit. o) Cod penal, în situația în care, după infracțiunea specificată la alin.(1) art.145 Cod penal, este săvârșit - omorul care a fost întrerupt la o altă etapă a activității infracționale (de exemplu, când omorul consumat a fost urmat de tentativa de omor sau de pregătirea de omor, ori viceversa), în alți termeni, nu poate fi vorba despre repetarea infracțiunii atunci când are loc o succesiune de infracțiuni neidentice, în context, se are în vedere lipsa de identitate a etapelor la care se încheie activitatea infracțională, precum și a rolurilor juridice îndeplinite de către făptuitor. Tentativa de infracțiune nu poate fi echivalată cu infracțiunea consumată, iar aceste împrejurări condiționează necesitatea recalificării faptei la art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal.

Alegațiile apărării că inculpatul ar fi acționat în stare de afect și nu avea intenția de a curma viața lui Caproș Sandu contravin probelor administrate, fiind stabilit că conflictul dintre Zelenciuc Sergiu, Șveț Roman și Caproș Sandu a început în momentul când aceștia se aflau pe malul râului Nistru, iar ulterior inculpatul, aflându-se deja în sat, de la domiciliul lui Caproș Maria, a luat cuțitele și apoi le-a aplicat lui Șveț Roman și Caproș Sandu lovituri, acesta acționând cu intenție directă.

Mai mult, este neîntemeiată solicitarea apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art.78 Codul contravențional, ca vătămarea integrității corporale, adică, maltratarea sau alte acțiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale, fiind demonstrat că acesta i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea cervicală lui Caproș Sandu, cauzându-i leziuni corporale ușoare.

Inclusiv a fost probat faptul că inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările prejudiciabile și a admis în mod conștient survenirea acestor urmări, fiind concluzionat că este responsabil, împrejurări în care nu pot fi reținute ca fiind plauzibile argumentele apărării de a-l recunoaște iresponsabil.

Totodată, instanța de apel a reținut că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75-78 Codul penal, și anume, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, însă, consideră că *instanța de fond incorrect a constatat că în privința inculpatului este oportun de aplicat o pedeapsă privativă de libertate.*

Deci, urmează a fi respinse alegațiile acuzării privind stabilirea unei pedepse definitive de 25 ani, or, aplicarea unei pedepse mai drastice este lipsită de temei și nu se regăsește în circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75, 84 alin.(1) Cod penal, că inculpatul a comis infracțiuni grave și deosebit de grave, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, în calitate de circumstanțe atenuante fiind reținute

caracteristica satisfăcătoare și faptul că are un copil minor la întreținere, împrejurări care atestă necesitatea stabilirii pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 21 ani.

Conform art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Deoarece Zelenciuc Sergiu s-a deținut în arest preventiv de la 15.06.2020 până la 31.03.2021, în Penitenciarul nr.13-Chișinău, se constată în privința lui încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din CEDO, urmând a-i fi redusă pedeapsa închisorii cu 285 zile, pentru perioada deținerii în stare de prevenit de la 15.06.2020 până la 31.03.2021.

La fel, instanța de apel a considerat că în situația în care a fost dovedită vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, instanța de fond corect a soluționat acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material și moral, precum și încasarea cheltuielilor judiciare în beneficiul statului din contul inculpatului.

5. Avocata Negru Olesea, în numele inculpatului, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, contestă hotărârile adoptate, solicitând casarea parțială și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încetarea procesului penal în partea învinuirii înaintate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea recursului invocă:

- chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale, hotărârea instanței urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei – sarcini care nu au fost îndeplinite de instanța de apel;

- pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, în privința inculpatului sunt aplicabile și nu au fost stabilite impedimente la aplicarea prevederilor art.2 al Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, conform căruia procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege;

- instanța de apel, contrar prevederilor art.414 Cod de procedură penală, a omis să verifice, la momentul examinării apelului, aplicabilitatea amnistiei în privința inculpatului, ce a dus la emiterea unei decizii netemeinice și neclarificarea chestiunilor impuse de legiuitor, fiind incidente prevederile art.427 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat, menționând că pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă, iar chestiunea privind aplicarea amnistiei urmează a fi soluționată conform art.469 Cod de procedură penală, recursul urmând a fi declarat

inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Totodată, potrivit art.101 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeierile de fapt și de drept care au dus, după caz, la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Instanța de recurs constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Conform art.427 alin.(1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar, aplicarea pedepsei a fost anulată de un act de amnistie.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, completul de judecată constată că, criticele aduse de către titularul cererii de recurs sunt întemeiate, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu remiterea cauzei penale la o nouă rundă a procedurilor de judecare în ordine de apel, din următoarele considerente.

Pentru a statua asupra acestor concluzii, este necesar de a face o precizare substanțială, și anume că, după învestirea instanței cu soluționarea în fond a cauzei, părților trebuie să le fie asigurate toate garanțiile unui proces echitabil, prin urmare, dacă apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, acestea sunt valabile și pentru instanță.

Astfel, pentru corectitudinea judecării cauzei, este necesar de a supune aprecierii toate probele acumulate în dosar, or în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe pentru elucidarea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vizavi de vinovăția persoanei trimise în judecată.

Reieșind din prevederile art.414 alin.(1), (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probe cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Deci, principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză a deciziei contestate, completul de judecată relevă că, judecând apelul, instanța de apel urmează să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, precum și să argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

În acest sens, la judecarea cauzei, instanța de apel trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să argumenteze încadrarea acțiunilor comise de inculpați.

Completul de judecată evidențiază că, contrar prevederilor art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, în motivarea deciziei se regăsesc mai multe probe neverificate în ședința

de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, în care au fost enumerate doar declarațiile părților în proces și ale martorilor (f.d.6-10, Vol. XIII).

Totodată, conform art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art.385 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, iar potrivit art.394 alin.(1) pct.1), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Astfel, pe episodul privind săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, în privința părții vătămate Grigoriev Serghei, instanța de apel, a constatat că inculpatul Zelenciuc Sergiu, „la data de 19 septembrie 2019, aproximativ la orele 22.00, aflându-se împreună cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă, aflându-se ..., **l-au maltratat pe Grigoriev Serghei...**” și a considerat că a fost dovedită vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii **incriminate**, însă i-a încadrat acțiunile pe art.287 alin.(1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, iar prin dispozitiv inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat totuși în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

La fel, instanța de apel a depășit limitele învinuirii înaintate, deoarece a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.349 alin.(1¹) Cod penal, conform calificativelor neimputate acestuia prin rechizitoriu, cum ar fi: „...**ori a rudelor ei apropiate, fie nimicirea bunurilor acestora..., ...sau a rudelor ei apropiate...**” (art. 325 CPP).

În corespundere cu art.395 alin.(1) pct.3), 4), (3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită, pedeapsa definitivă pe care urmează să o execute, data de la care începe executarea pedepsei, dispoziția despre computarea reținerii, arestării preventive sau arestării la domiciliu, dacă inculpatul până la darea sentinței se afla în stare de arest. În toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată în dispozitivul hotărârii astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoieli cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată.

În dispozitivul deciziei, instanța de apel a dispus „În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, ..., i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de la 21 ani închisoare, ..., începând din **24.05.2022**, cu includerea duratei arestării preventive de la 15.06.2020 până la **31.03.2021**”, circumstanțe ce denotă o neclaritate privind mărimea pedepsei definitive pe care urmează să o execute, în care nu a fost inclus termenul de la pronunțarea sentinței - 31.03.2021 până la pronunțarea deciziei - 24.05.2022.

Pe lângă acesta, potrivit deciziei, inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, art.287 alin.(1) Cod penal - 1 an închisoare și art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal - 2 ani închisoare, decizia instanței de apel fiind pronunțată după intrarea în vigoare a Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În corespundere cu art.107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Potrivit art.2 din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

La caz, a fost stabilit că Zelenciuc Sergiu a fost condamnat inclusiv pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, art.287 alin.(1) Cod penal, art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave și acesta nu cade sub restricțiile prevăzute de art.6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021.

Completul de judecată atestă, în pofida faptului că a fost corect constatată vinovăția inculpatului, instanța de apel a omis să verifice aplicabilitatea Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința inculpatului și, în acest sens, decizia pronunțată contravine normelor penale și celor de procedură penală, precum și practicii judiciare constante.

Totodată, instanța de recurs menționează că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Din circumstanțele expuse, completul de judecată conchide că, instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 417-418 Cod de procedură

penală, fiind adoptată o hotărâre care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar, iar aplicarea pedepsei a fost anulată de un act de amnistie, prin ce s-au comis erorile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei menționate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.7 al prezentei decizii.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Admite recursul declarat de către avocata Negru Olesea, în numele inculpatului, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 24 mai 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Zelenciuc Sergiu xxxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Mânăscurtă Igor